

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY.

XVI. évfolyam.

1901. december.

12. szám.

és melléklete

A KERTÉSZ-GAZDA

I. évfolyam. — 10. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben.

Garmond soronként 16 fillér.

Egy egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése . 6 kor. — fill.

Egy feloldal > > . 3 kor. 20 fill.

Egy negyed oldal > > . 1 kor. 60 fill.

Egyleti tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-al,
egész éves hirdetőknél 25%-al olcsóbb.

kis hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyleti tagoknak 2 sorig ingyen

Hirdetés díjak előre küldendőek be.

Hirdetéseket elvállal:

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“ kiadóhivatala

Kolozsvárt, VI. ker. Fő-utca 29.

Megrendeléseknél kérjük a Méhészeti Közlönyre hivatkozni.

Erdély legrégebb műasztalos-gyára!

B. BAK LAJOS

kolozsvári

műasztalos-gyárában

a legkittünőbb minőségben és a legjutányosabb árakon, a t. megrendelők kívánságainak és a határidő pontos betartásával készülnek: **mű-butorok**, mindennemű **épület-asztalos-munkák**, **templomi-, iskolai-, üzleti- és lakásberendezések**.

A gyár ajánlja továbbá *saját készítményü és a legjobb hírnécnek örvendő parquet-mukáit*, melyeket minden minőségben és a *legolcsóbb árakon* szolgáltat és akár meglévő padozatokra, akár aszfaltba oly módon állít be, hogy eddig-elé hasouló munkáival úgy a *kittünő minőség és beállítás*, mint az *ár tekintetében versenyen kívül áll*.

A **B. Bak-féle aszfalt-parquet különösen ajánlutos nedves lakásoknál. A legjobbnek bizonyult.** (4—12.)

Sötér Kálmánnak

A MÉH és VILÁGA

cz. nagyfontosságú művéből az I. és II. kötet (elméleti rész) megrendelhető **Biró Gyula** pénztárosnál Wesselényi-utca 9. sz. mélyen leszállított áron.

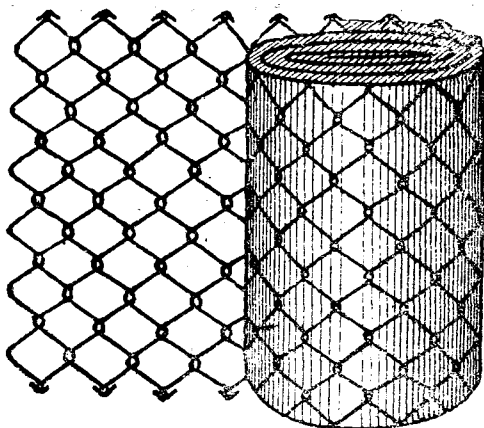
A finom velin papíron kiállított s számos képpel illusztrált két vaskos kötet ára füzve 4 korona. Diszkötésben 4 kor. 60 fillér.

Csomagolás és bérmentesítésre 76 fillér küldendő.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövetség-fonal és szitaárny gyára KOLOZSVÁRT,
Kül-Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, egymint: kertek, sírhelyek stb. bekerítéshez való **gépfonattal**; majorsági udvarok **fonattal való bevonását**; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamara ablakok **rostélyzatát**; áthányó **rostak** szén, kokszt, kavics válogatásához; **szikra fogók** gépekhez. Zöldre festett **légy-szövet**, **szelelő és lóher-rostak**, **Backer-féle rostak** és egyébféle használatra **vas-, réz- és czinszövetek**, **Kruppa-sodrony szegélyzetek** különféle mintákban, fakeretbe

foglalt **rostak** és **sziták**, ruganyos **ágybetétek** (matrác) **sodronylábtörlők**
☛ **Aozél tüskés sodrony kertek, delelők sat. bevonásához.** ☛
Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Eladó bánati méhrajok.

600 családból álló méhészetemből származó összes rajokat a következő feltételek mellett adom el: Május hóban darabonkiert 9 kor. 60 fill., június hóban 8 kor. 40 fill. postai utánvét, vagy az összeg előleges beküldése mellett. A postaköltséget én fizetem s a csomagolását mit sem számítok. Kezeskedem, hogy minden raj 1 kg.-nál súlyosabb s egy éves termékeny anyával bir. A jó karban való megérkezésért szintén kezeskedem.

Évek óta csakis a jeles tulajdonságokkal biró családokat szaporítottam, tehát rajaim ugy keresztezésre, valamint vérfelfrissítésre igen alkalmasok.

Jakabházy Béla

gazd. e. titkár Nagy-Becskereken (megyeház.)

☞ Kaltenegger Leonidás: *»A méz Apológiája«*, fordította: *Prónay Albert*; ára 1 kor. és 10 fillér, kapható a *Méhészeti Közlöny* szerkesztőségénél.

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK VICTOR

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRT, FŐTÉR.

Ajánlom jól berendezett raktáramat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárak**, legjobb minőségű **műlép, javított mézpergetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzó- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyük és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlok a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukorfeza-morzsolót, amerikai aczél villák, kaszák, sarlók, gereblyék, amerikai széna fűrészeket. Továbbá kerti fűrészek, kerti ollók és szemző kések.

Végül felhivom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyaltgépek. Ruha mangorló és facsaró gépeket. Kitűnően zománczott lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi Berndorfi alpacca és alpaccaezüst evőszerekből és Nickel edényekből.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

10—12

Kiváló tisztelettel

Reményik Victor.

Ló- és marhanyíró-ollók.

Nyomatott Gáman J. örökösénél Kolozsivárt. (Kossuth Lajos-utca 10.)

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbutorok nagy választékban.

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Az erdélyrészi méhész egyesület tagjai tagsági díjuk fejében kapják. Tagsági díj: kőri tagsági díj egy évre 2 k.; rendes tagsági díj egy évre 4 k. Mindennemű pénz küldemény Biró Gyula tanár egyl. pénztáros úrnak küldendő: Kolozsvár, Pusztá-utca 4. sz.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reclamatiók a „Méhészeti Közlöny” szerkesztőségéhez czimzendők: Kolozsvár, VI. ker. Fő-utca 29. sz.

Közleményeink utányomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Felelős szerkesztő: Dr. Bálint Sándor. Főmunkatárs: Nagy János.

Meghívó.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tisztelt tagjait értesítjük, hogy az igazgató-választmánynak nov. 9-én tartott ülése határozata alapján az Egyesület évi közgyűlése napjára 1902. jan. 26-át tűzte ki s így e nap d. u 3 órájára elnökségi irodánkba (Deák Ferencz-utca, kereskedelmi és iparkamara) minden rendű és rangú tagtársunkat tisztelettel hívunk meg és kérjük szives megjelenését.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. A főtitkár évi jelentése az igazg.-választm. ténykedéséről.
3. Az évi számadások megvizsgálása.
4. Az 1902. évi költségelőirányzat jóváhagyása.
5. Tisztviselek s illetve ig.-választmányi tagok pótló választása.
6. Méhészeti és gyümölcsészeti kiállítási ügyekben történő intézkedések.
7. A tisztviselelői tiszteletdíjak biztosításának ügye.
8. Indítványok.

Kolozsvártt, 1901. nov. 28.

Br. Jósika Gábor,
egyl. elnök.

Szentgyörgyi Lajos,
főtitkár.

A kezdő méhészt teendői decemberben.

Aki a méhtörzsek téli elrendezésére e helyen közölt tanácsainkat hiven követte, s a most elősorolandó teendőket is lelkiismeretesen teljesíti, nyugodt lehet a felől, hogy méhei jól érzik magukat, s a kikeletet reménylhetőleg kedvezően érik meg.

Minden méhésztől föltételezzük, hogy családjait télire az okosság követelményeinek megfelelőleg minden tekintetben jól ellátta. A méhek *közvetlenül* gondozása körül decemberben tehát tulajdonképpen már nincs dolgunk, csak a családok állapotának és viselkedésének koronként való megfigyelését el ne mulasszuk. Ha a kaptárokon, vagy méhesen ilyenkor talán a betelelés alkalmával föl nem tűnt, vagy azóta támadt nyílást, repedést észlelünk, azonnal javítsuk ki azt, hogy a téli szél ne gyötörje méhikéinket.

Főkvávanom, hogy téli nyugalmukban semmi meg ne zavarja a családokat, mert a téli fészkek kellő melegben tartása végett összehúzódtott méhek a lakásukat érő legkisebb zörejre a szükségén túl fogyasztván, vérhasba eshetnek, de föl is zúdúlnak, s ha tartósabb a zaj, a háborgatás okát kutató, elhagyják a téli fészket és megdermedhetnek. A veszedelmes következményű háborgatástól óvjuk meg tehát a méheket; se ember, se állat ne nyugtalanítsa őket.

Ha netalán valamely rendkívüli körülménynél fogva egyik-másik törzs állapota felől biztos meggyőződésünk nem volna, hajoljunk fülünkkel a kaptár oldalfalához, s ha csöndes, gyöngeszümmögést hallunk, vagy ha újjunk begyével megkoppantjuk a kaptárt, s hirtelen fölzúg, de azonnal ismét lecsillapúl a nép, nyugodtak lehetünk: jól érzi magát a törzs. Az erősebb, tartós zúgás nyugtalanítást árul el: valami hiányt szenvedhet a család, vagy egér, cziczkány, sat. háborgatja. A legközelebbi meleg nap delén óvatosan nézzünk a kaptárba, de a keretek kiszedésének, a földdeszkácskák fölfeszegetésének a mellőzésével igyekezzünk a nép nyugtalan viselkedésének az okát eltüntetni. A táplálékhiányt, az ellenség befurakodását, a lépek rendetlen elhelyezkedését, vagy azt a körülményt, hogy a kaptár talán nem elég melegtartó, esetleg repedezett, a kevésbé járatos kezdő méhészt is hamar észreveszi és segít a bajon. De nemcsak ezek a jelenségek lehetnek a

nép nyugtalanságainak okai, hanem a méz megcukrosodása, és tehát a vízhiány is. Némely méz ugyanis, különösen a repcevirágból gyűjtött, hamar megcukrosodik a sejtekben, melyeknek hig tartalmát kiszürsölik a méhek, a szilárd szemcséket pedig — ha csapadék nem képződik a kaptárban — víz hiányában nem oldhatván föl, a lépen szétszórják, vagy a kaptár fenekére hullatják. Az ilyen apró, fehér, édes morzsalék biztos jele annak, hogy szomjuság miatt zúg a nép. Ilyenkor (a tavaszi itatás más módjáról annak idején volt és lesz szó) a szükségből való etetésnek a múlt hónapban elmondott egyik módját alkalmazzuk, természetesen most itatási célból, tehát azzal a különséggel, hogy a befőttes üvegben mézzel édesített langyos vizet adunk a szomjazó családnak, több rétegű tüllel, vagy vászonnal kötven le az üveg száját.

Ismételve hangoztatjuk, hogy csak a háborgó, zúgó család kaptárát nyissuk meg, még pedig meleg nap délszakán, természetesen ezt is csak akkor, ha a nyugtalanság okát másként meg nem szüntethetjük. A csöndesen zümmögő népet nem szabad háborgatni.

Téli nyugalmukban sokat zavarhatják a méheket az egerek, cziczányok, kivált ha padláson, kamrában sat. telenek a törzsek, vagy ha szalmával, kukoriczaszárral sat. védjük a szél és hideg ellen a kaptárokat. Ilyen esetekben a menőke pléhtolokája sem elég biztos torlasz az egerek betolakodása ellen, mert a tolóka mellett is kirághatják a kaptárt és néha egész egércsaládot lelünk tavasszal a kaptárban, de pocsékká is tette az a szegény méhtörzset. Az egerek ellen való védekezésre a lármát csapó, dörömbölő macskák helyett sokkal jobb a zaj nélkül működő egérfogó, meg a bojtorján.

Arra is legyen gondunk, hogy ne csak a háziállatok, baromfiak, sat. ne közeledhessenek a méheshez, hanem a harkályokat, czinkéket is riasszuk el. Ez a két »jómadár«, kivált a harkály, a kaptárok, kasok oldalán kopácsolva, a zaj okát kutatni, a háborgatót elriasztani igyekvő szándékkal kibúvó méheket elkapkodja, s ezzel, de már magában a méhek téli nyugalmának zavarásával is nagy károkat okoz.

A szeles, zivataros, esős, mogorva időjárás végzetessé lehet azokra a méhcsaládokra, melyeknek lakása a széltől nincs védve.

Nem elég még erre, hogy fődél alatt méhszinben álljanak a kaptárok és kasok, s a menőke a szél behatolása ellen védve legyen. A méhes oldalának a nyílásain besüvöltő éles, csipős szél, vagy csak a léghuzam is áthat a kaptárokon is és annyira elcsigázza a méheket, hogy a szabadban, szélről védett helyen álló kaptárok népei sokkal jobban telelnek. Ha még hitvány is a méhes teteje, s az eső és olvadó hó beszivárog, a méhek lakását átnedvesíti: ennél sem kell több, hogy a család egészen elkényszeredjék, mert nedves lakásának a légköre gyilkos, a méhek rakásra hullanak, a méz megromlik benne, a lépek, s az egész kaptár belseje vastag penészt fog.

Decemberben, mikor a természet játéka rendszerint csupán az időjárás szeszélyességében nyilvánul, s az őszenyhe derűjét sokszor hosszantartó ködös, felhős, csépadéokra készülő idő váltja föl, mikor az égboltozat sűrű borúján át napokig is ritkán áradhat felénk egy-egy »bágyadt, téveteg napsugár«, de állandóságra való erőlködésében még nem juthatott uralomra a tél: az ilyen átmeneti nedves időjárásban sokkal többet szenvednek a méhek, mint a száraz, nagy hidegben. Téli fészükkel kellő melegen tartásában ilyenkor annál nagyobb fokú a páráképződés és tehát lakásuk belsejének nyirkosodása, penészesedése is rohamos. Ez is arra intő körülmény, hogy a kaptárok száraz helyen álljanak; sem fölülről eredhető csapadék, sem alulról fölszivárogható nedvesség ne érje azokat.

E hónapban is tehetnek néha enyhe, meleg napok, melyeknek déli óráiban jóleső örömmel röpködnek lakásaik előtt a méhek. A bár rövid ideig tartó ilyen kivonulás nagyon jól tesz szegénykéknak, mert megtisztulván, a további rabságot nyugodtabban elviselik.

A tél tartósabban enyhe időjárása azonban nem kedvező a méhcsaládokra, mert az őszzel beszüntetett fiasítást ismét megkezdik és ha időközben szigorúbb lesz a tél, megint összetömrülnek a méhek és az otthagyt fiasítás elpusztul. Ez pedig kettős károsodás, nevezetesen: a fiasításra fordított méz odaveszett, s a költés bomlásnak indulása veszedelmes lehet a törzsre.

A tulajdonképpeni tél beálltával, vagyis amikor az erősebb hideg tartósnak mutatkozik, a kaptárra lövellő »téli napsugár,

melynek mosolya is fagygyal jár, bemelegít a menőkén, s halálba csalja a kimozduló méheket. E veszedelemnek elejét veendő, a tél közepére apró ellenzőket alkalmazunk a menőkék elé.

A méhesre, vagy a szabadban álló kaptárokra hulló hó száraz téiben jó takaró; csak olvadásos időben tisztítsuk el azt, hogy átázás ne történhessék. A méhes körül elterülő havat azonban takarítsuk el, s szórjunk szalmát, polyvát, sat. a földre, mert a szelid, meleg napokon netán kiröppenő méhek a pusztá földre hullva, hamar megdermednének.

A méhész egyéb téli teendőinek végzését, s a tavaszra való készülődést, nemkülönb az ismeretek gyarapítását illetőleg a múlt hónapban elmondott tanácsainknak és egyesületünk téli tanulmányestéire ugyanakkor közölt meghívónknak szives figyelemre méltatását különösen a kezdő méhésztársaknak melegen ajánljuk.

Teleki.

A mi dolgaink.

Szépen végére érünk maholnap a kalendáriumnak s azon vesszük észre, hogy alig-alig mozdulhattunk előre. S pedig bizony-bizony igyekeztünk mindent megtenni, hogy méhészeti ügyünket legalább is felölelt erdélyrészi területünkön anyaira fejlesszük, a mennyire azt nekünk jobb szellemünk sugta.

Ugy indultunk bele az évbe, hogy minden mulasztást, minden lehető csorbát, a mely ejtetett dolgainkban, kiköszörüljünk. S hament. üggyársaink kissé tüzetesebben beletekintenek ténykedésünkbe, észre is fogják venni azt a törekvést, a melylyel szolgálni véltük ügyünket

És mégis! minden megfeszített igyekezetünk daczára is hová jutottunk? Oda, hogy meg kell elégednünk édes önbecsérzetből származó jutalmunkkal.

Nem ismételhetjük évfolytán teljesített önzetlen fáradozásainkat, mert azok lehető hű képét tárják föl szerény szócsövünk illető számai. Csakhogy azt teljességgel nem hallgathatjuk el még se, hogy őszinte érzésből származó köszönetet ne mondjunk legelső sorban annak a közetlenül velünk élő és oly odaadó lelkesedéssel munkáló szaktanár urunknak, a ki valóban gondos méhecskeképp hordta nekünk havi útjaiból azokat a föllelkesült és igen szivesen

meghódolt friss ügyfeleket, a kiknek száma megközelíti — csak ez egyetlen év folytán a 300-at.

Bizony-bizony szép munka volt ez! S hát még, ha vesszük igazán házi ügyünket; az itthon történt mozgalmainkat! Itt is ő volt egyik legigazibb, legönzeterlenebb biztatónk, lelkesítőnk és dolgainkat erős kézzel tartó, s hogy úgy szóljunk, irányzó édes társunk még egy pár, s azok közt a mi dr. Bálint Sándor szerkesztőnk, volt titkárhelyettesünk s Isten tudja mi mindenféle dolgainkat előre vivő lankadhatatlan oszlopos tagunk, a kinek szintén őszinte meleg köszönetünket nyilvánítani édes kötelességünknek érezzük. Legyen vele kitüntető új állomásában is — ott a székvárosban — egyesületünk vezetőjének hálás emlékezete!

A nov. 9-én tartott ig. választmányi ülésünk tárgyaiból azt látjuk főképp megemlítendőnek, hogy évi közgyűlésünk megtartása január 26-ra határozottat s *méhészeti estélyeink* beindítása pedig december 7-ére, szombaton délutáni 6 órára tűzött ki, a mikor egy megelőző vál. ülés befejeztével újra látni reméljük azt a derék fiatalságot is onnan a theologia fakultásokról, képezdéből, kir. gazdasági tanintézetből — társulva újabbnál-újabb csapatokkal — a melyben oly kellemesen nyilatkozott meg a mult télszak és az egész virány idején a műméhészet iránt is tanusított édes óhajlás.

Két hetenkénti szombat esti ciklusban állapítottuk meg igen kellemesnek ígérkező összejöveteleinket. Kérjük evidentiában tartani s minél állandóbban részt venni *tanulmány-estélyeinken*.

A kaptár méreteinek pontossága,

(Vége)

Mínthogy a 4 mm.-nél szűkebb, a 6-nál bővebb hézagot a méh üresen nem hagyja, az ereszték akkor megfelelő, ha hézaga 1 cm magas. Ebből a benne nyugvó keretfűl — a keretlécz vastagsága 5 mm. lévén — $\frac{1}{2}$ cm.-t elfoglal; marad tehát a méhek közlekedésének éppen megfelelő 5 mm. szabad ür, s így kevésbé propolisozzák be a méhek az eresztéket. Hogy pedig a keretfűl végét se ragasszák oda az ereszték beiső falához, valamint, hogy a keretek az eresztékben jobbra-balra a kelleténél mélyebben be ne csúszhassanak, az ereszték a kaptár oldalfalába 6 mm. mélységben legyen vésve. A keretfűl 1 cm. hosszából ekként 5, leg-

főlebb 6 mm. nyúlik az eresztékbe; a keret tehát szabályosan, jobbról-balról egyaránt 5 mm-re (esetleg 4–6 mm.) esik a kaptár oldalfalaitól. Ha még a keretfülek lekanyarításáról és ékszerű megvékonyításáról mondottakat is betartjuk, sem az eresztékben, sem a keretek oldalléczei mögött sem közbeépítés, sem propoliszszal való beragasztás nem lesz.

Újabban ilyen alakra vési némely kaptárkészítő az eresztéket: Minthogy az ékszerű szűk hézagban ékszerűen helyezkedő keretfűl szorosan fekszik, az eresztéket csaknem megtölti: föltétlenül legyantázzák, propoliszszal egészen meghordják azt a méhek, s a keretek kiszedése valóságos kín, gyötirelem

A költőterben egymás fölött függő két keretsor közt kívánatos 5 mm. távolság betartása végett a második (középső) ereszték hova leendő vésését a következő számítás irányítsa:

Az alsó (első) ereszték a fenékdeszkatól $20\frac{1}{2}$ cm. magasan nyúlik végig a kaptár oldalfalában; az ereszték 1 cm. széles; a keret külső magassága $18\frac{1}{2}$ cm.; a második eresztéknek a fenékdeszkatól ($20\frac{1}{2} + 1 + 18\frac{1}{2}$) 40 cm. magasra kellene tehát esnie. De nem úgy van! A pontosság követelményéből ismét az ereszték hézagának az alsó éléig vegyük a mértéket, mert a keret felső lécze a felső keretsorban is kiesik a számításból, minthogy a keretfűl az eresztékben nyugszik. Ez pedig 5 mm-rel rövidítven meg a látszólag kívánatos méretet: a második (középső) eresztékpár a fenékdeszkatól $39\frac{1}{2}$ cm. magasságban essék a kaptár oldalfalaiba. Természetes, hogy az ereszték-hézag alsó éléig számítsuk a $39\frac{1}{2}$ cm. távolságot, s a második ereszték is 1 cm. bőségű (nyílása ily magas) és a kaptár oldalfalába szintén 6 mm. mélyen vésődik.

Az eresztékek így kimért pontos távolsága és a keretek szigorúan megkívánt egybevágó mérték szerint való készítése el nem engedhető követelménye a kaptár könnyű, gyors kezelhetőségének és a tenyésztés okszerűségének. A pontos mérésekkel készült kaptár költőterében a felső keret alsó lécze az alsó ereszték felső élével éppen egy síkba esik. Így is kell lenni; így támad a két keretsor között 5 mm. távolság.

A felső (középső) keretsor fölé helyezett mézürt elkülönítő fődődeszkácskák tartására a középső eresztékpár fölött, azzal pár-

huzamosan haladó párkányt szögezünk a kaptár oldalfalaira. Ha a középső keretsor felső léczei és a párkányon fekvő fődődeszkácskák között 6 mm.-nél bővebb a hézag, azt is beépítik a méhek, fölösleges munkára kényszerülnek tehát, s a kezelés is nehezebb. Ennek a kikerülése végett ne a fődődeszkácskákat magasabbra vető léczpárkányt szögezünk a középső eresztékpár fölé, hanem bádoggpárkányt alkalmazzunk. Jobb, ha ezt is nem szögezéssel erősítjük a kaptár oldalfalára, hanem beeresztéssel, az oldalfalba keskeny nyomot hagyó fűrészszel vágott résbe-illesztéssel. A bádoggpárkány — hogy rozsdát ne fogjon — horganyból, vagy horganyozott vaslemezből legyen. Hogy pedig a keretek és fődődeszkácskák közé ne építsenek a méhek, a párkányt a középső ereszték felső élétől alig 1 mm.-nyire illesszük a kaptár oldalfalába. E módon az ereszték 1 cm. magasságából a keretek felső léczei 5 mm.-t elfoglalván, a párkányon nyugvó fődődeszkácskákig mintegy 5 mm. hézag lesz, tehát akkora rés, mely a kezelésre, a méhek közlekedésére kívánatos és melyet nem is építenek be a méhek.

A fődődeszkácskák vastagsága 5–6 mm.-ben, szélessége 6 cm.-ben vált be legalkalmasabbnak. A vastagabb fődődeszkácskának magasabb hely kell, a mézúr kereteinek is magasabbra kellene jutni; ha tehát a mézúrt megnyitó és a fődődeszkácskánál jóval vékonyabb Hanneman-rácsot fektetünk a párkányra, az így támadó nagyobb hézagot megint beépítik a méhek. Ha pedig 6 cm.-nél szélesebb a fődődeszkácska, akkor hamar megvetemedik és ez sem kellemes. Hosszuságát illetőleg mi sem természetesebb, mint az, hogy a kaptár szélességének megfelelő, vagyis 25 cm. legyen a fődődeszkácska.

A mézúr kereteit tartó felső (harmadik) ereszték, a következő számitással kimért magasságba jusson:

A középső eresztékpár a fenékdeszkától $39\frac{1}{2}$ cm.; az ereszték 1 cm.; a fődődeszka $\frac{1}{2}$ cm.: fölötte, tehát a mézúr kereteinek alsó lécze alatt — a méhek járása-keleése és a keretek könnyű kiszedése-berakása végett — kívánatos hézag szintén $\frac{1}{2}$ cm.; a keret magassága $18\frac{1}{2}$ cm. Ez szerint a felső (harmadik) eresztéket a fenékdeszkától $(39\frac{1}{2} + 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + 18\frac{1}{2})$ 60 cm. magasban kellene alkalmazni; de mivel a keret felső léczének 5 mm. vastagságát — minthogy a keretfűl az eresztékbe jut — le kell ütni:

a harmadik ereszték alsó éle a fenékdeszkától $59\frac{1}{2}$ cm. magasra esik.

A felső (harmadik) ereszték is 1 cm. levén, ha a kaptár tetődeszkája közvetlenül az ereszték fölött következik, az eresztékben függő keretek fölött és a tetődeszka alatt tehát 5 mm. hézag marad: a méhek közlekedésére és a keretek kiszedésére-berakására elég is volna az, csakhogy a kiszédéskor a keret felső léczén mozgó méhek a tetődeszkához mángolódnak. Ezért részemről jobban kedvelem, ha a mézür keretei fölött (a tetődeszka alatt) 1 cm. szabad tért hagyunk. Ennek figyelembevételével a kaptár belső magasságát ezzel a számítással állapítjuk meg.

A felső (harmadik) ereszték alsó éle a kaptár fenékdeszkájától $59\frac{1}{2}$ cm.; az ereszték 1 cm.; felső éle fölött $\frac{1}{2}$ cm. (az eresztékbe függesztett keret tölső lécze fölött így támad 1 cm. szabad tér); a tetődeszka a fenékdeszkától ($59\frac{1}{2} + 1 + \frac{1}{2}$) 61 cm.; vagyis ilyen magas a kaptár belseje.

A legtöbb kaptárban szűkmarkú fűsvénységgel apróra szabják a mézürt megnyitó Hanneman-rácsot; némely kaptárban az egyik fődődeszkácskába alig kis tenyérnyi nyílás van vágva, s csak arra fektetnek aprócska rácsot. Nemcsak ezt, hanem a fődődeszkácskának megfelelő nagyságúnak a réseit is beépítgetik, beragasztgatják a méhek, s természetes, hogy a mézürbe annál nehezebben juthatnak föl, mert hiszen egymás útjában állanak, s a kis fölületű rácsnak még hozzá el is torlaszolt rései már azzal is nagyon hátráltatják a méhek munkáját, mert a följárás útját keresgélniük kell. Mire való ebben is a hasznot lehetetlenítő fűsvénykedés!? Minél nagyobb fölületű a rács, annál szaporább a méhek munkája. Ezért legajánlatosabb, ha a fődődeszkácskának megfelelő nagyságú darabokban szabadaljuk ki a rácsot, s hogy szélei föl ne pördüljenek, s tehát az anya a mézürbe ne juthasson, 5 mm vastag léczecskékkel szegjük körül a rácsot és annyit fektetünk a költőtérre — szorosan egymáshoz illesztvén — a mennyre a mézürt megnyitottuk. Ha az egész mézürt megnyitjuk, azaz megrakjuk keretekkel, akkor a költőtér egész fölületére fektessünk rácsot, hogy a mézet fölhordó méhek bárhol azonnal megtalálják az átjárást

A hivatalos méretű kaptáron a menőke a fenékdeszkától 4

cm. magasban nyílik, 10 cm. hosszú, $1\frac{1}{2}$ cm. magas. A menőkét nem kedvelem a fenékeszkától oly magasban, hanem annak egy síkjában; azt sem szeretem, ha a menőke nyílása $1\frac{1}{2}$ cm. magas. Ha ugyanis nem közvetlenül a fenékeszkáról nyílik a menőke, hanem magasabban, akkor az így támadó szöglet mindig tele van viaszmorzsalékkal, a kukacsz hamar tanyát is üt ott, mert nehezen tisztogathatják a méhek. Az a félelem, hogy a fenékeszkáról nyíló menőkét a télen lehulló méhek hamar eltorlaszolnák, s a család levegőhiányt szenvedhetne, a jó kaptárban kellő módon betelelt és télen nem háborgatott törzsnél, tehát az okszerű méhészkedésben nem megokolt. A menőke $1\frac{1}{2}$ cm. magas nyílása pedig azért sok — szerintem — mert a cziczvány, sőt esetleg az eger is, a halálfejú lépke pedig kétségtelenül könnyen beosonhat azon. A méhek nem egymás hátán torlódhatnak ki; azért: ha 10 cm. hosszú, magasságában bőven elég, ha 1 cm. a menőke nyílása.

A jó kaptárnak föltétlenül kettős falzatúnak, a két fal között rossz melegvezető anyaggal (finom gyalúforgács, apró sarjú, zabtörek vagy tiszta moha a legjobb) tömőren tömöttnek kell lennie. Az olcsóság és könnyebb készítés végett, valamint abból a célból, hogy a falközök tölteléke minél vastagabb legyen: úgy a belső mint a külső fal deszkája (természetesen tartósságot biztosító összeillesztéssel, az enyvezés mellett még a fenék- és tetődeszkával való fecskefarkos összeállításon kívül szögezéssel is) 1 cm. vastag lehet. A falközök tölteléke 5 cm. A kaptár falazata 7 cm. tehát. Az ilyen kaptár — ha még megfestjük, s csinos födelet készítünk rá — a mellett, hogy tetszetős, a kamcsatkai hideget, az afrikai hőséget is megbirja; hazai éghajlatunk alatt a méhek nyáron kevésbé szenvedik benne a hőséget, télen pedig a szabadban is alig érzik a hideget.

A kereteket tartó eresztékek akár a kaptár belső falát képező deszkarészeknek a beillesztésekor keletkezzenek (természetesen a méret pontosságának megfelelő magasságokban és az eresztékeknek 1 cm. szélességű hézagot adólag) akár pedig a deszkákba vésődjenek azok: a belső fal-t képező deszka belső oldalán, az ereszték mögött. gyámléczek szögezendők; mert ha a deszkába véstük (vágtuk) is az eresztéket, ennek 6 mm mélységűnek kellvén lenni, a deszka vastagságából annyit elvettünk, s a maradék 4 mm.

vékony falat az eresztéknek a gyantától, propolisztól való kikotrása alkalmával kezdetben csak koptatjuk ugyan, de a kampós eresztéktisztítóval át is törhetjük.

A kaptárnak csak a jobb- és balfelöli és a homloksfalát kell kibélelni. Az ajtót, valamint a fenék- és tetődeszkát — miknek a kibélelése főlegesen, mert az ajtó és ablak közé, nemkülönb a mézürbe téltre úgyis tehetünk takarót, a fenékdeszka pedig a kaptár fölállításakor szintén nem marad pusztán, hanem legalább is padon nyugszik a kaptár, de meg a teletlő méhek nem ülnek a fenékdeszkán, még csak közel sem hozzá — $2\frac{1}{2}$ cm. vastag deszkából készítjük.

A költőtér és mézür ablakairól röviden csak azt jegyzem meg, hogy kereteik 1 cm. vastag léczből készüljenek és a kaptár nyílásának pontosan megfelelők legyenek, nehogy a körülöttük maradó hézagokat faszilánkokkal, papirosszeletekkel folytonosan dugdosgatnunk kelljen, mert különben a viaszmosy fészkelődik oda, vagy beragasztják a méhek, avagy talán ki is mászkálnak a réseken, de vissza nem találván, ott pusztulnak; de a kaptár hangyasavval telített légköre, télen pedig a méhcsalád lakásának melege is ellátna.

A mondottakban kifejtett megokolás szerint legmegfelelőbb kaptár pontos méreteit a következőkben összegezem:

A keretlécz szélessége 25, vastagsága 5 mm.

A keret külső szélessége 24, külső magassága 18 5, a keret felső lécze 26, füle jobbról-balról 1—1 cm.

A lépütczák közét szabályozó távolsági szögek 1 cm. re álljanak ki a keretléczekből.

A kaptár belső szélessége 25, belső mélysége 40, belső magassága 61 cm.

Az első (alsó) eresztékpár a fenékdeszkától 20·5, a második (középső) 39·5, a harmadik (felső) $59\frac{1}{2}$ cm. (mindig az ereszték alsó éléig véve a mértéket); az ereszték bősége (magassága, szélessége) 1 cm., mélysége (a kaptár oldalfalába, haránt) 6 mm

A fődődeszkácskák hossza 25, szélessége 6 cm., vastagsága 5 mm. A Hanneman-rács is 25 cm. hosszú, 6 cm. széles.

Ezeknek a méreteknek a betartásával az alsó keretsor alatt 25,

a keretek és a kaptár oldalfalai, valamint az alsó és középső keretsor, nemkülönben a középső keretsor és a fődődeszkácskák, úgyszintén a fődődeszkácskák és a mézür kereteinek alsó léczei között mindenütt 5,

a mézür keretsora és a kaptár tetődeszkája között 10 mm. hézag támad.

A menőke hossza 10, magassága 1 cm.

A kaptár belső és külső fala 1—1, a falközök töltelke 5, a kettős fal vastagsága tehát 7 cm.

Az ablakok kerete 1 cm. vastag.

Az ajtó-, fenék- és tetődeszka 2,5 cm. vastagságú.

Aki nem szabatos beosztású és méretű kaptárt használ, méhészkedése kinos vergődés, kedvet ölő gyötrellem, méheivel pedig egyharmadában hiábavaló munkát végeztet.

Ambrózy Béla báró és néhai Grand Miklós, hazai méhésztünk e két fényes csillaga hosszas, alapos, minden aprólékosságra kiterjedő kísérleteinek, s ezeken alapuló, megdönthetetlen tapasztalatokkal igazolt megállapodásainak az eredménye a méretek most közölt pontossága szerint alkotott kaptár. Legyünk hálásak e nagyjaink iránt, ne feledjük, hogy kiknek tartozunk az útmutatásért, melyet hiven követve, méhésztünkkel legbiztosabban célzt érünk.

Aki a kaptárméretekben rendet, pontosságot nem szeret, inkább ne is erőlködjék, ne kinozza méhikéit és önmagát, hanem hagyjon föl e foglalkozással, melynél pedig a rendszert betartásával nemesebb, kedvesebb, lelket gyönyörködtetőbb és jövedelmezőbb semmiféle más foglalkozás nem lehet.

Teleki.

Magyar méhészek zsebnaptára

az 1902. évre.

A naptár megjelenését a múlt hónapi számunkban közöltük, akkor tett ígéretünkhöz képest most behatóbban ismertetjük azt.

A kis-nyolczadrét alakban, jó papíroson, csinos, tiszta nyomással kiállított, tartós kötésű, tetszetős zsebnaptárt hazai méhésztünk vezérlőcsillagának: Ambrózy Béla bárónak ajánlja föl a szerkesztő.

Előszavában a naptár megjelenésének céljáról és körülményeiről emlékezik meg. Sajnálkozik azon, hogy az országos méhészeti egyesület tagjainak név- és lakásjegyzékét nem közölheti, de e hiány pótlását a jövőre erős fogadalommal igéri.

De nézzük, mit találunk a naptárban?

Terjedelme 266 oldal. Tartalma: 1. Előszó; 2. Naptári rész; 3. Időgen pénzek érték-összehasonlítása; 4. Czimtár (1.—36 old.); 5. Irodalmi rész: a) A méhek temetése (Incze Lajos költeménye), b) A méhek tavaszi itatása (Hilbert István dr.), c) Az álynya (Ludvig Ede), d) Fiasítás-pusztító viaszmoz (G. Szabó Kálmán), e) A népkaptár (Dömötör László), f) Milyen színre fessük kaptárainkat? (Paczek Béla), g) Az anya (Uray József), h) Méhek által megölt ló (Szabó Kálmán), i) A méz alkatrészei s azok tulajdonságai (Kazay Endre), (37. 86. old.); 6. Méhészeti különösségek: a., Horhy Miklós méhészkönyve, b., Kényelmes rajbefogás, c., A méhek találékonyasága, d., Ez is vándorméhészet (87.—108. old.); 7. Hazánk méhészegyletei; 8. A magyar méhészet irodalma; 9. Kiválóbb méhtelepeink; 10. Törvényhozásunk és a méhészet; 11. A méh legelője; 12. Mézkészítmények; 13. Fokozatos bélyegilleték (109.—148. old.); 14. Kezelési táblázatok (149.—264. old.); 15. A szerkesztő utószava (265.—266 old.); 16. Hirdetések.

Az egész naptár figyelmes átolvasása után általánosságban tartalmasnak, hasznos, jó szolgálatot tevőnek mondhatom szakirodalmunk e legújabb termékét, habár azt a megjegyzést sem hallgathatom el, hogy terjedelméhez (266 old.) képest kevés (csupán 44 oldalt elfoglaló) 8 szakközleményt tartalmaz; azok között sincs egy sem, amelyik gyakorlati méhészkedést tárgyalna.

Vegyünk mindent sorba!

A *naptári rész* a napoknak sorszámozásán és kezdőbetűs jelzésén kívül az ünnepek és névnapok sorát közli, s a holdváltozásokat jelképezi. Minden hónappal szemben ott van a *méhek időszertű gondozására szóló emlékeztetés*. A teendők ügyesen összeállított kronológikus elmondása tömör, talpraesett. Itt-ott csúszott ugyan közé kifogásolható tanácsadás is, de azért kalapot emelek az emlékeztetőben lerakott gyakorlati tudás és szakértelem előtt. Megjegyzéseim pl., hogy januáriusban *nem* »azért kell neki (a méhek) zavartalanság és nyugalom, mert mozog, táplálkozik«. Ugyane

hónapban ajánlja, hogy »etessünk mézzel«. Talán lépes mézet gondol, hogy a hanyag betelelés miatt már januáriusban koplaló szegény családnak azt adjunk. Márcziusban pedig búzaliszttal való etetést javasol. Pörköletlenül erjedést okozhat az; jobb a pörkölt rozsliszt, vagy kukoriczaliszt. Továbbá: szerinte márcziusban és áprilisban „*kell* a méheket a kasokból kaptárokba helyezni.“ Sok ok miatt csak ősszel helyes ezt eszközölni. A méhvásárlást áprilisra tűzi ki (késő!); s lépkedzéses keretet azért ad csak a rajoknak (persze: április lévén — a tavalyi rajoknak), mert azok *nem építenek herelépet.* (? . . .). A betelelés módjának tárgyalásában a fődödeszkácskákat a költőtér téli elrendeztetése *után* rakatja föl. Mindenek előtt való dolog ez. A mézürt, s az ablak és ajtó között már szeptemberben megtölteti »melegtartó anyaggal«. Korán lesz: a lépek penészt fognak. Októberben az üres lépeket *zsinegre* függeszteti. Zsinegen nem csünghetnek 2—3 újjnyi tavolságban egymástól, s ezért moly fészkelődhet azokba. E hónapban azért ajánlja a lépeknek gomolyokba nyomkodását, mert akkor nem bántja azokat a viaszmoly. (? . . .)

Az idegen pénzek értékösszehasonlítása a külfölddel mézkereskedelmi összeköttetésben levőknek hasznos útbaigazítás.

A czimtárban a földművelésügyi miniszterium VI. főosztálya és az ez alá tartozó IV. ügyosztály főszemélyzetének a pusztá czimén kívül az ügykör közlése is kívánatos lett volna. A czimtár más hiányát »a szerkesztő utószava« pótolja.

Az irodalmi részt »a méh temetése« cz. érzelgős szép költemény nyitja meg. Az *első* évfolyamú naptár irodalmi közleményeinek *temetéssel* kezdése a méhikét oly nagyon szerető minden méhészt lelkére rideget hat.

»*A méhek tavaszi itatása*«-ban Hilbert István dr., a jó öregúr — habár módszere egy kissé körülményes — meg szívlelendő üdvös tanácsot ad, örökigazságot mond. Egyszerűbb, könnyebb eljárást Közlönyünk is tárgyalt.

»*Az álnya*« és »*a fiasítás-pusztító moly*« czimek alatt hasznos tudnivalókat talál különösen a kezdő méhészt.

Dömötör Lászlónak, a magyar méhészet e lelkes művelőjének »*a népkaptár*« czimen avatott tollal irt értekezése sok igazságot mond a méhészkedés egyszerűbbé tételéről. Kár, hogy népkaptára is, mint minden kaptár, a drágaság hibájában leledzik.

Hogy »*milyen színre fessük kaptárainkat?*« e kérdést maga a szerkesztő határozott tudással, sokatérő jó tanácscsal ügyesen fejtegeti.

Uray Józsefnek »*az anyá*«-ról tanulságos, kedves értekezéséből az a passzus, mintha fiasítás hiányában a méhek gyűjtési ösztöne lankadna, sőt meg is szűnnék, nem fogadható el.

Kazay Endre gyógyszerész »*a méz alkatrészei s azok tulajdonságai*« felől irt vegytani fejtegetésében a méznek orvosi tudományal is bizonyított gyógyító-hatású értékét igyekszik csökkenteni; de a szerkesztő nem kevésbé erős argumentummal siet a méz gyógyító hatásának a védelmére

»*A méhészeti különösségek*«-ben két érdekes *méhészeti irodalmi régiségről* emlékezik meg továbbá a »*kényelmes rajbefogás*« nem ritka esetét, majd »*a méhek találékonyságá*«-nak egy megkapó példáját, s jó méhlegelőre csalogatásukra »*ez is vándorméhészet*«) leleményes módját írja le a szerkesztő.

A hazai méhészegyesületek, a magyar méhészeti irodalmi termékek, valamint a kiválóbb méhtelegek elősorolásában nem a jószándékon mult teljesség hiányának a megokolása ott van »*a szerkesztő utószavá*«-ban,

»*Törvényhozásunk és a méhészet*« czimen a méhészet érdekében a régmúlttól napjainkig tett kormányrendeletekről és hasznos tudnivalókról tájékoztat a szerkesztő, kinek a kétségtelenül sürgősen szükséges méhészeti törvény megalkotását kívánó óhajtása a magyar méhészet javára és mindnyájunk megnyugtására már a legközelebbi jövőben teljesül.

»*A méh legelője*«-nek, a mézelő növényeknek virágzási időrendben való elősorolásából nemcsak a tisztesfü, hanem hogy többet ne emlitsék — a méhfű, pohánka, facélia sat. is kimaradt.

»*A mézkészítmények*« alatt közölt utasításoknak a méz háztartási fölhasználásában találja értékét az olvasó.

»*A kezelési táblázatok* (bevételi és kiadási, leltári, előjegyzési, vizsgálati, nyilvántartási, kezelési, etetési, rajzási, pörgetési, betelelési, összesítési napló, sat.), valamint a napló-jegyzetekre hagyott tiszta lapok a méhészeti gazdaság okszerű vezetésében jól fölhasználhatók. Sokat ér a betelelési táblán egy gyöngébb és egy erősebb család télire való elrendezésének a szemléltetése.

Mindent egybevetve, általában elismerőleg kell szólnom a meg szerzesre érdemes naptárról. Egyebekben mas alkalommal

Teleki

Különfélék.

× **Téli gazdasági előadások.** A földművelésügyi miniszter a kiskgazdák oktatására ezen a télen 1317 községben rendezendő gazdasági előadásokra és kurzusokra — melyeken az okszerű méhtenyésztés ismereteit is terjeszteni fogják — 162550 korona állami segítséget utalványozott. Igazán édesatyai gondoskodás a kisemberért.

= **Nemzetközi méhészkongresszus** lesz a jövő év augusztusában Temesvártt. A kongresszus védnöke: Darányi Ignác dr., földművelésügyi miniszter. Tiszteletbeli elnökök: Dessewffy Sándor, csanádi püspök, Wekerle Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, Kiss Pál, államtitkár, Molnár Viktor, temesi főispán, Máday Izidor, miniszteri tanácsos, Telbisz Károly, temesvári polgármester, Vámosy Mihály, országos méhészegyesületi elnök. Főtítká: Kovács Antal, országos méhtenyésztési felügyelő. Rendezőbizottsági elnök: Ambrózy Béla báró. A kongresszussal egybekötve kiállítás lesz.

+ **Mézgyártás.** Svájcban — daczára, hogy a statistika adatai szerint a méhtörzsek száma évről évre apad — a termelt méz mennyisége mindegyre növekedik. Nem csuda: a híres »Alpenhonig» (havasi méz) gyártása — talán éppen a magyar méz fölhasználásával, mert minden ország méze közt a miénk birja meg a legmagasabb százalékos szörpkeverést — szépen jövedelmez, nagyban megy ott: a laikus fogyasztóközönség félrevezetésére; különben aligha szaporodnának egyre-másra a mézgyárak Svájcban is, meg Németországban is.

□ **Méhről elnevezett községek.** Hogy a múltban milyen kedvesen megkapó kegyeletet tanusított az ember a méh iránt: a történelmi visszaemlékezéseken kívül az az érdekes körülmény is igazolja, hogy hazánkban több helységet a méhről neveztek el. Ilyenek: Abaúj-Tornavármegyében *Méhész*, Alsó-Fehérben *Méheskert*. Baranyában *Méhészház*, Békésben *Méhes*, Biharban *Méhkerék*, *Mézes*, *Sonkolyos* és *Vár-Sonkolyos*, Brassóban *Méheskert* és *Honigberg* (Szász-Hermány), Gömörben *Méhi*, Hontban *Méznevelő*, Kolozsban *Méheskertek*, Komáromban *Méhesház*, Nyitrában *Méhestelep*, Somogyban *Méhészház*, Sopronban *Lépesfalva*, Szatmárban *Méhtelek*, Szepesben *Bienhaus*, Torda-Aranyosban *Mező-Méhes*,

Vasban *Bienenhütte*, Veszprémben *Mézes*, Zalában *Méhefa* és *Méhes*,
Zemplénben *Pcselina* (pcsela szláv szó = méh)

Uj tagok.

Egyesületünk tagjai sorába augusztusi számunkban közölt
kimutatásunk óta újonnan jelentkeztek:

1. **A**mbrus Ferencz, 2. Antal Alajos 3. állami elemi iskola Maros-
Bogáton, 4. Állami méhészeti gazdaság Gödöllőn, 5. Állami tani-
tóképző-intézet Gönczy-köre Losonczon, 6. **B**alázs Alajos, 7. Bar-
docz István, 8. Becze Ferencz, 9. Bólyai Gáspár, 10. Bölöni Ist-
ván, 11. Buttariu Pompejus, 12. **C**zepes-Foksán Simon, 13. Czink
Ferencz, 14. Csendőrőrs Gyergyó-Hollón, 15. Csiky Viktor, 16.
Csomós Jenő, 17. **D**emeter Imre, 18. Dimian Konstantin, 19. Do-
bák Emil dr., 20. Dobreanu János, 21. **F**odor József, 22. Fodo-
rean Miklós, 23. Fülöp József, 24. **G**ábor József, 25. Gázsa Sán-
dor, 26. Gencsy Gyula, 27. Gocs Jenő dr., 28. Gombos Albert,
29. **I**ncze Dénes, 30. Izsák Márton, 31. **J**akab Ödön. 32. Jancsó
György, 33. **K**iss Dénes, 34. Kiss Sándor, 35. Kondász Ferencz,
36. Kottfász Gergely, 37. Kotta János, 38. Kovács Antal, 39. Ko-
vács László, 40. Községi előljáróság Feleken, 41. F. Kristyori
Zsigmond, 42. Kun Imre, 43. **L**andau Gyula, 44. László Péter,
45. **M**iháli Tivadar dr., 46. Mihályi Elek, 47. Molnár János, 48.
Muntyán Dénes, 49. Muth Jánosné, 50. **N**agy Endre, 51. **O**sváth
Albert, 52. **P**ap Gábor (szász-sebesi), 53. Pap István, 54. Pálffy
Sándor, 55. Páll Mariska, 56. Puskás Tamás, 57. Püspöki Miklós,
58. **R**esnitia Ágoston, 59. Régeni Ferencz, 60. Régeni György,
61. Roth Albert, 62. Ruzs Jakab, 63. **S**ándor János, 64. Sárosy
Dénes, 65. Sárpataki Gyula, 66. Schnurer Károly, 67. Szilágyi
Pál, 68. Szini János dr. 69. Szócs János, 70. toroczko-szent-györ-
gyi **T**horoczkay Sándor, 71. **Ú**jvárosi Domokos.

Tartalom: Meghívó. — A kezdő méhész teendői deczemberben. *Teleki* —
A mi dolgaink. — A kaptár méreteinek pontossága. *Teleki*. — Magyar méhészek
zsebnaptára. *Teleki*. — Különlélek.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Apró hirdetések.

E rovatban az erdélyrészi méhészegylet tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen felül minden félhasábos petit sor 8 fill. A kik nem tagjai a méhész egyletnek, soronként 16 fillt fizetnek.

VASÁROL.

Csurgatott és pergetett mézet

Lerner Vilmos, Gyöngyös. Minta küldendő.

ELAD.

Saját termelésű tiszta viaszból készült mülépet küldök pl. 5 kg. t 2 forintért bérmentve.

Szatmár. Szabó Balázs.

Műlépekről mintát 20 fill. postabélyeg ellében bérmentve küldök 1 klgr. 4 kor. 20 fill. Megrendelések: Pápa y

Dez s Deménd Hontm.

30 méhesaládot

Bodor-féle kaptárban, á 7 ft, elad:

Ács Lajos Felvinczen.

4—5 kgr. szépmunkás lépet Gőbölös Károly Szász-Lekenze.

Méhszöktetőm

gyöngyökkel construalva felül (alul) levő méztérhez 1 kor. Szegszárdon dr. Hilbert.

24 méhtörzset válogatva kasban 10 kor., kaptárban 16 kor., kassal, kaptárral együtt elad:

Ferencz András
városi kerületi jegyző
Kolozsvárt.

Mézpergetőim

több kiállításon ki lettek tüntetve, bámulatos olcsóságuk mellett a legjobbak, legerősebbek és a legtartósabbak, a miről kezességet vállalok. Mézszűrő, méztaító bádogokat, mindennemű méhészeti eszközöket raktáron tartok s a legjutányosabb áron készítik, úgyszintén legjobb fajta gyümölcszedőket is.

Seiler Géza,
bádogos, Kolozsvár,
Mátyás király-utca 2. sz

Tíz darab erős foszni deszkából készült Dzierzon-féle orsz. méretű kaptár, melyből 4 keveset használt. 6 pedig teljeseen új, befestve és beüvegezve, haláleset miatt eladó. Ára 35 ft. — Bővebbet Szabó Baláznál Szatmáron.

A komárommegyei gazd. Glj. méhészeti szakosztályának 96 nagy 8 rétű lapra terjedő „Méhészeti értesítője“ színes borítékban megrendelhető: L a k a t o s Károly szakoszt. titkárnál. 55 krajczár (1 kor. 10 fillér) előzetes beküldésre bérmentve küldetik meg

Egy modern berendezésű, jól jövedelmező méhes eladó. — Értekezhetni

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca.

Szilágyi Elnora liquergyárában

Pártoljuk hazánk iparát.

BIEDERMANN FERENCZ mülép-gyára, Kolozsvárt, Rákóczy-út.

Felelősség mellett szállit valódi viaszból, ámerikai henger-gében készült **mülépet.**

Kilója 4 kor. 40 fillér. 5 kilós postacsomag franco

Az első magyar kereskedelmi méhtelep

tulajdonosa:

Kühne Ferencz

Budapesten, (10—10)

I. ker., Attila-utca 99. szám.

Kitüntetve minden kiállításon számos díszoklevéllel, arany- és ezüst-érmekkel, pénzjutalmakkal, oklevelekkel és elismerő iratokkal.

Szállítója számos méhészeti egyesületnek a m. kir. méhészeti felügyelőségnek, a méhtenyésztési sz. közögeknek s a méhtenyésztés terjesztése és tanításával foglalkozó szakintézeteknek stb.

— Az egyedüli kereskedelmi méhtelep, mely az ezredéves kiállításon a legmagasabb kitüntetéssel, a „Nagy kiállítási éremmel” kitüntetve lett. —

Műhelyeimben nagyban, kifogástalanul, pontosan s méltányos árban készíttetnek és raktáron tartanak :

Mindenféle méhkaptár, a kaptár-készítés eszközei, keretkészítőgépek, keretléczek, távkapcsok.

Hannemann-féle rács, horganylemezről, teljesen tiszta, sima és pontos nyílásokkal.

A mézpergetés, viasz olvasztás eszközei, méztartályok, mézszállító bödönök és mézüvegek, mint kitűnő mézpergetők, viasz- és mézolvasztó eszközök, mézüvegek, mézvédelyek jó erős pléhből, továbbá öt kilós szállításra nagyon alkalmas bödönkék.

A méhek kezeléséhez szükséges összes segédeszközök a legjobb anyagból. Keretfogók, keretvillák, a kaptártisztogatás eszközei, sejt-kúpoló kések és készülékek, anyazárkák, herefogók, herekirekesztők.

Minden kaptár, segédeszköz stb. személyes felügyelet mellett készül és csak a legsikerültebbek kerülnek a megrendelőhöz. — Valamennyi tárgy a legjobb és a céljának leginkább megfelelő tartás jó anyagból készül. — A rendestől előtű kaptárak és eszközök csekély árkülönbséggel készíttetnek.

Képes főárjegyzék az 1901. évre kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Valódi Rietsche-féle műlépresek minden nagyságban, öntéses formákban.

Műlépek, amerikai hengergépen készülve, a legtisztább méhviaszból. A viasz tisztaságáért szavatolok.

A rajbefogás és elhelyezéséhez szükséges összes eszközök. Rajfogók és rajfeeskendők.

Az etető eszközök különféle legcélszerűbb nemei, továbbá itató edények és itató-vályúk.

Füstölő és védekező eszközök Füstölők, smokerek, pipák, füstölő és elkábító anyagok, méhész-sapkák, szem- és orrvédők és keztyűk.

A méhészeti irodalom termékeiből a legjobb és a legkedveltebb szakmunkák.

PROKOP JÓZSEF

(A régebbi Prokop és Schultz Kereskedem méhtelep. Műlékek csak a legkitűnőbb Ausztriai és Magyarország nemű gyár, villanyos erőre Viaszot s régi lépépitményt szek vagy becserélek. Mamegjelent árjegyzékemet ki-

Friedland, Csehország.

czég egyedüli tulajdonosa.) lépgyár. Méhesgazdasági kelminőségben gyártanak területén a legnagyobb ilyen világitásra berendezve bármily mennyiségben vegyar, német és csehnyelven kívánatra ingyen és bérmentve

küldöm. Sürgöny czim: Prokop Friedland, Csehország. (10—12.)

Deák Ferencc-utca 17. szám.

Állandó nagy raktár vegyi termékekben

Fűszer- és csemegeüzlet
Bel- és külföldi ásványvizek
Magyar, francia és spanyol
borok és pezsgők
raktára.

MEDGYESY KÁROLY

Telefon: Kolozsvár 435.

Különlegességek

Czitrom, narancs,
füge, malaga és
mindennemű csemegekben.

11-12

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Vidéki megrendelések pontos eszközlése.

Zwörner Sándor

állatkitömő-
praeparatoriuma

11-12 Kolozsvár.

Elvállal mindenféle emlősök és madarak élethű kitömését,

Vadászati Tropheák csinos kivitelben és agancsok felszerelését.

A kitömött állatoknak nincsen semmiféle veszélyes kigőzölgésük, tehát szobában is tarthatók.

jdonság: Madarak kitömése relif kép alakjában.

